

Analyse:

Udenlandske turister lægger milliarder hos danske købmænd

Resumé

Udenlandske turister bidrager hvert år med milliarder af kroner til den danske økonomi – ikke mindst i Region Hovedstaden, hvor storbyturismen står stærkt, og i Region Syddanmark, hvor kyst- og naturturismen står stærkt. Udenlandske turister lagde i 2023 over 70 milliarder kroner i Danmark.

Turisterne gør også brug af de danske dagligvarebutikker – og det gælder ikke mindst kyst- og naturturisterne. Det kan estimeres, at sådanne turister i 2023 lagde over 220 kroner i en dansk dagligvarebutik pr. døgn i løbet af deres besøg. Dette kan ikke andet end at have afgørende betydning for den lokale købmand og lokalsamfundets økonomi. Storbyturisternes forbrug af dagligvarer er noget lavere, men stadig betydeligt.

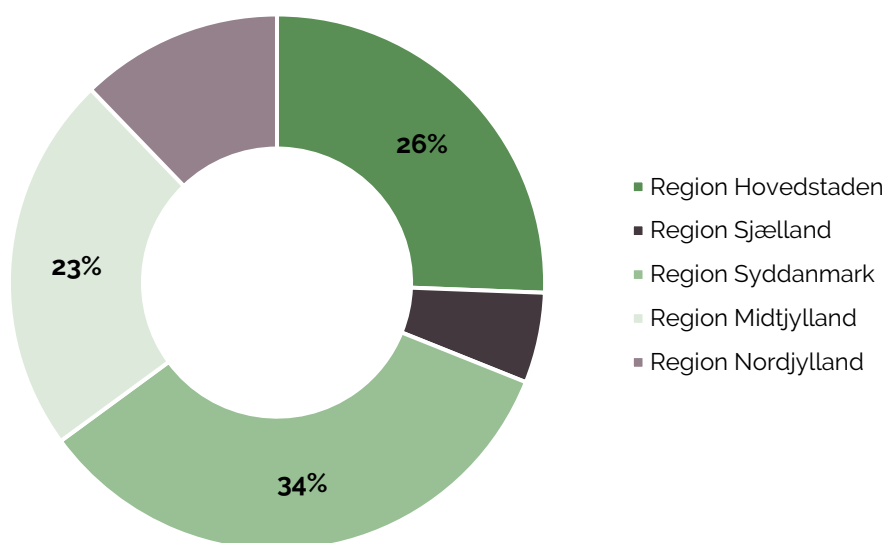
I Danmark var der i 2023 ca. 32 mio. udenlandske overnatninger, og dette betyder, at det kan estimeres, at udenlandske turister i 2023 lagde mere end 6,5 mia. kroner i de danske dagligvareforretninger – ikke mindst uden for de større byer.

Turismen betyder meget for dansk økonomi – især i kystområder og i København

Danmark er blevet en turistfavorit. Både for danskerne selv og for udenlandske turister. På de ti år fra 2013 til 2023 steg antallet af udenlandske overnatninger i Danmark således med næsten 50 pct.! I 2023 foretog udenlandske turister mere end 32,1 mio. overnatninger i Danmark, og VisitDenmark har vurderet, at udenlandske turister i 2023 lagde over 70 mia. kroner i Danmark.

Turister, der rejser til Danmark fra andre lande, er i særlig grad tiltrukket af to ting: Vore kyster og København. Cirka seks ud af ti udenlandske overnatninger i 2023 blev således foretaget i enten Region Syddanmark eller Region Hovedstaden – med Region Midtjylland som en tæt nr. tre.

Fordeling af udenlandske overnatninger i danske regioner

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken: TURIST og egne beregninger.

Dette store rykind af turister særligt i nogle egne kan ikke undgå at få betydning for den lokale dagligvarehandel. Turister skal trods alt også have både mad og drikke mm., og langt fra alle turister spiser ude til alle måltider – det gælder især turisterne i feriehuse. Derfor har turismen også en stor, økonomisk betydning for dagligvarehandlen i Danmark.

Turister lægger årligt 6-7 mia. kroner i danske dagligvarebutikker

Turister har et forskelligt døgnforbrug afhængigt af deres destination og rejsetype. Storbyturister har typisk et højere samlet forbrug, hvilket især skyldes, at de bruger flere penge på overnatning, spisesteder, shopping og forlystelser / kultur. Til gengæld bruger de betydelig færre penge på dagligvarer end kyst- og naturturister.

Storby- hhv. kyst/naturturisters døgnforbrug, 2022

	Udgiftspost	2022
Storbyturister	Overnatning	672
	Spisesteder	449
	Dagligvarer	147
	Transport / benzin mm.	423
	Shopping	252
	Forlystelser / kultur	106
	Andet	54
	Total	2.102
Kyst- / naturturister	Overnatning	375
	Spisesteder	133
	Dagligvarer	210
	Transport / benzin mm.	112
	Shopping	113
	Forlystelser / kultur	36
	Andet	79
	Total	1.058

Kilde: Egne beregninger baseret på VisitDenmark (2023): Turisternes døgnforbrug, s. 12 og Danmarks Statistik, Statistikbanken: PRIS115.

Note: Døgnforbruget i 2023 er antaget at være det samme som i 2022, blot mekanisk korrigeret for prisudviklingen.

For at kunne beregne de udenlandske turisters samlede, økonomiske betydning for den danske dagligvarehandel, kan man tage udgangspunkt i disse forbrugstal samt Danmarks Statistik opgørelse over antallet af overnatninger foretaget af udenlandske turister i Danmark.

Men det er ikke muligt at vide, om den enkelte turist opfører sig mest som en storbyturist eller mest som en kyst / naturturist. Derfor må beregningen hvile på to antagelser om, hvordan turisternes forbrug fordeler sig:

- Turister, der besøger destinationer i Region Hovedstaden, antages at have et døgnforbrug, der mestendels ligner storbyturistens.
- Turister, der besøger destinationer i alle andre regioner, antages at have et døgnforbrug, der mestendels ligner kyst- eller naturturistens.

Dertil må man tage højde for, at turisternes forbrugsmønstre udvikler sig over tid. Således steg udenlandske kyst- / naturturisters forbrug af dagligvarer med ca. 1,7 pct. om året i perioden 2017 til 2022. Omvendt fald storbyturisternes forbrug af dagligvarer med ca. 4,8 pct. om året i samme periode.

Udviklingen i storby- hhv. kyst- / naturturisters døgnforbrug af dagligvarer, 2017-2022-2023 (kroner)

	Storby	Kyst / natur
2017 (2022-priser)	188	193
2022	147	210
Gns. stigning pr. år, 2017-2022	-4,8 pct.	+1,7 pct.
2023 (forventet)	145 kroner	222 kroner

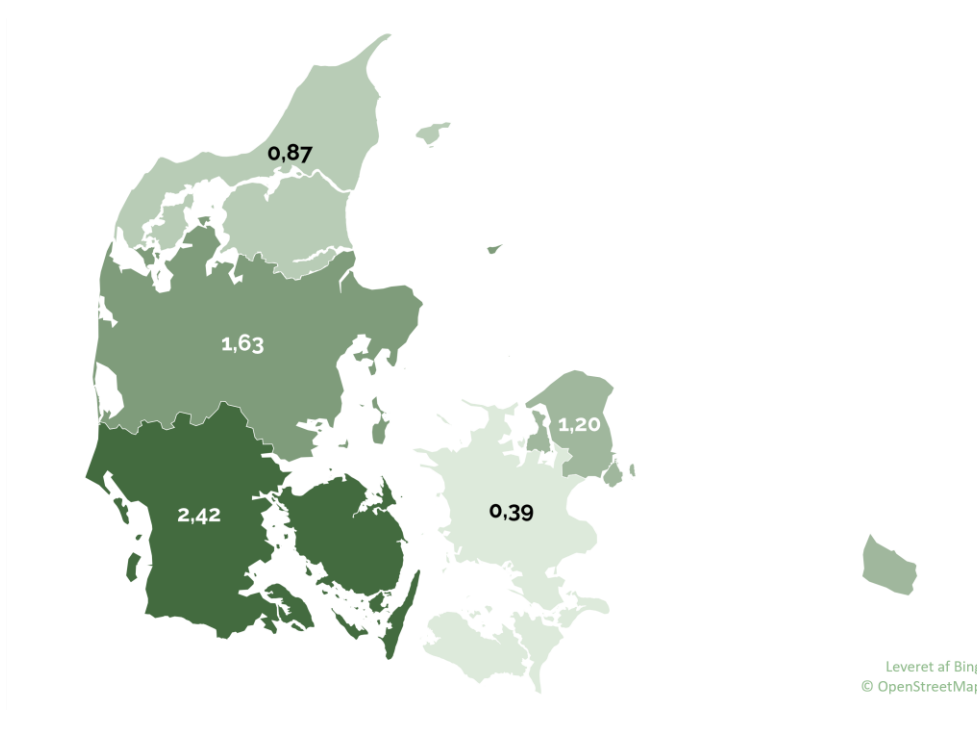
Kilde: Egne beregninger baseret på VisitDenmark (2023): Turisternes døgnforbrug, s. 12 og Danmarks Statistik, Statistikbanken: PRIS115.

Note: Døgnforbruget for 2017 er omregnet til 2022-tal med udgangspunkt i de tal, der er oplyst i VisitDenmark (2023), s. 12 og Danmarks Statistik, Statistikbanken: PRIS115. Det forventede døgnforbrug i 2023 er herefter beregnet ved først at fremskrive udviklingen fra 2022 til 2023 vha. den beregnede, gennemsnitlige udvikling pr. år i perioden 2017 til 2022 i 2022-priser og derefter foretage en inflationskorrektur fra 2022- til 2023-priser.

En udenlandsk kyst- / naturturist i Danmark lægger således i gennemsnit næsten 220 kroner i danske dagligvarebutikker i døgnnet. Dette kan i områder, hvor turismen betyder meget, ikke undgå at have afgørende, økonomisk betydning.

Og med dette udgangspunkt kan det estimeres, at de udenlandske turister i 2023 samlet set lagde lidt over 6,5 mia. kroner i danske dagligvarebutikker.

Udenlandske turisters estimerede, samlede forbrug på dagligvarer, 2023 (mia. kroner)

Kilde: VisitDenmark (2023): *Turisternes døgnforbrug*, s. 12, Danmarks Statistik, Statistikbanken: PRIS115 og TURIST samt egne beregninger.

Størstedelen heraf blev – ikke overraskende – lagt hos købmænd i Region Syddanmark og Region Midtjylland. Givet, at turisternes døgnforbrug fordeler sig som antaget, lægger udenlandske turister lidt over fire milliarder kroner hos købmændene i disse to regioner.

DSK MENER

Turismen har mange positive, afledte konsekvenser og ikke kun for dagligvarehandlen. Men omvendt betyder adgangen til lokal dagligvarehandel meget for turistens samlede oplevelse – ikke mindst i de områder af Danmark, hvor turismen betyder mest: de kyst- og naturnære områder. Adgangen til lokal dagligvarehandel styrker den lokale turisme til gavn for samfundet i bredere forstand – omvendt med en tom og død købmændsbutik. En styrkelse af de lokale købmænd er således også til gavn for turismen.

Derfor foreslår DSK, at

- det skal gennem den lokale planlægning sikres, at både turister og lokale beboere har adgang til lokal dagligvarehandel.
- der skal skabes bedre adgang til finansiering af mindre, lokale købmænd f.eks. ved at se på, hvordan værdiansættelsen af købmændenes ejendomme kan spænde ben for udviklingen.
- det skal gøres nemmere for den lokale købmand at afholde f.eks. markedsdage eller andre sociale og kulturelle begivenheder, der kan styrke det lokale turist- og kulturtilbud
- Det danske afgifts- og momsniveau skal ses efter i sømmene, så udenlandske – ikke mindst tyske – turister får en større tilskyndelse til støtte det lokale, danske handelsliv frem for at medbringe dagligvarer hjemmefra.
- "Sommerhusreglen" skal bevares, så flest mulige feriehuse er ejet af danskere, der holder liv i lokalsamfundet hele året frem for alene i ferieperioden.

Om dette notat

Dette notat er udarbejdet af De Samvirkende Købmænd (DSK). DSK har eksisteret i over 100 år som brancheorganisation og repræsenterer i dag næsten 1.500 supermarkeder, discountbutikker, nærbutikker og convenience i Danmark. Vi arbejder løbende for at forbedre rammerne for de danske købmænd – også ved at skabe og dele viden og indsigt om emner, der har relevans for købmændenes dagligdag og forretning.

Denne analyse er udarbejdet i juni 2024 af analysechef Morten Jarlbæk Pedersen. Det er tilladt at citere fra denne analyse med henvisning til DSK.